

Postanowienie z dnia 28 stycznia 1998 r.

II UZ 122/97

Wniesienie kasacji przez radcę prawnego organizacji zrzeszającej emerytów i rencistów wymaga udzielenia mu upoważnienia tej organizacji i pełnomocnictwa strony, chociażby była ona członkiem tej organizacji.

Przewodniczący SSN: Andrzej Kijowski (sprawozdawca), Sędziowie SN: Jerzy Kuźniar, Walerian Sanetra.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 28 stycznia 1998 r. sprawy z wniosku Adolfa B. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w K. o objęcie ubezpieczeniem, na skutek zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie z dnia 16 września 1997 r. [...]

p o s t a n o w i ł:

o d d a l i ć zażalenie.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie postanowieniem z dnia 16 września 1997 r. odrzucił kasację, którą od wyroku tegoż Sądu z dnia 7 maja 1997 r. [...], oddalającego apelację wnioskodawcy Adolfa B. od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie z dnia 31 października 1996 r. [...] wniósł radca prawny Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów - Zarządu Oddziału Dzielnicowego K.-N.H. W uzasadnieniu swego postanowienia Sąd Apelacyjny wskazał, że wnoszący kasację nie przedłożył pełnomocnictwa wnioskodawcy i nie uczynił tego również w wyznaczonym mu w tym celu dodatkowym terminie, pomimo pouczenia o procesowych skutkach nieusunięcia wspomnianego braku. Sąd Apelacyjny podkreślił, że podstawy do działania w imieniu

wnioskodawcy, a w szczególności do sporządzenia i wniesienia kasacji od zapadłego w niniejszej sprawie wyroku drugoinstancyjnego, nie może stanowić załączone do skargi kasacyjnej pełnomocnictwo Zarządu Dzielnicowego powołanego Związku w K.-N.H., upoważniające radcę prawnego do prowadzenia spraw członków przed sądami powszechnymi i Zakładem Ubezpieczeń Społecznych.

W zażaleniu na powyższe postanowienie radca prawny Związku, załączając pełnomocnictwo wnioskodawcy, domagał się uchylenia zaskarżonego orzeczenia i "uznania kasacji". W uzasadnieniu tego żądania pełnomocnik wnioskodawcy twierdzi, że przepis art. 88 KPC przewiduje możliwość udzielenia pełnomocnictwa ogólnego i takie właśnie pełnomocnictwo Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów -Zarządu Oddziału Dzielnicowego K.-N.H., upoważniające do prowadzenia spraw członków przed Zakładem Ubezpieczeń Społecznych i sądami powszechnymi, legitymowało związkowego radcę prawnego również do reprezentowania wnioskodawcy, który jest członkiem Związku od dnia 1 października 1995 r. [...]. Takie ogólne pełnomocnictwo nie było zresztą kwestionowane przez sądy w całym kraju i tylko w niniejszej sprawie radca prawny został wezwany - wbrew wymaganiam Kodeksu postępowania cywilnego - do przedstawienia ponadto szczególnego pełnomocnictwa wnioskodawcy. Temu wezwaniu nie mógł zresztą sprostać ze względu na "społecznie wykonywane prace w Związku, jak i brak kontaktu z wnioskodawcą - wyjazd do sanatorium w C.", ale z tego powodu nie wolno wnioskodawcy pozbawić prawa złożenia kasacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne i podlega oddaleniu. Nie może być w szczególności mowy o naruszeniu przez Sąd Apelacyjny przepisu art. 88 KPC. Powołany przepis określa bowiem tylko zakres upoważnienia, jaki strona może do działania za nią w postępowaniu cywilnym ustalić swemu pełnomocnikowi. Na podstawie wspomnianego przepisu można zatem wnioskować jedynie o ramach pełnomocnictwa, jakim w sprawach Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów - Oddziału Dzielnicowego K.-N.H. dysponuje jego radca prawny. Nie jest to zresztą - wbrew twierdzeniom skarżącego - pełnomocnictwo ogólne, gdyż nie obejmuje wszelkich spraw

Związku w postępowaniu cywilnym, tylko pełnomocnictwo w sprawach "dotyczących członków Związku", a więc pełnomocnictwo do prowadzenia "poszczególnych spraw". Wprawdzie prowadzenie przed sądami powszechnymi (i Zakładem Ubezpieczeń Społecznych) spraw dotyczących członków Związku mieści się w obrębie statutowych zadań tej korporacji, ale to nie znaczy, że tak rozumiane reprezentowanie Związku upoważnia jego radcę prawnego w sposób automatyczny, a więc niezależnie od woli członka, do zastępowania zainteresowanego w jego indywidualnej sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych. Aby więc radca prawny, reprezentujący Związek z mocy upoważnienia jego zarządu, mógł w postępowaniu zastępować oznaczoną osobę fizyczną, to powinien legitymować się również jej pełnomocnictwem, którego zakres nie musi się pokrywać z ramami upoważnienia ze strony Związku. Wspomniana osoba fizyczna może się zresztą w świetle art. 465 § 1 KPC wywodzić zarówno z kręgu członków Związku, jak też innych emerytów lub rencistów, a nawet osób dopiero ubiegających się o przyznanie takiego świadczenia. Powołany przepis wymaga bowiem tylko, aby pełnomocnikiem ubezpieczonego był przedstawiciel organizacji zrzeszającej emerytów lub rencistów, a kasację wniósł jego radca prawny.

Ubocznie zauważyć trzeba, że jeżeli wnoszący kasację radca prawny Związku rzeczywiście chciał - jak podnosi w zażaleniu - przedłożyć żądane przez Sąd Apelacyjny pełnomocnictwo ubezpieczonego, lecz nie mógł tego bez swej winy uczynić w wyznaczonym terminie, to powinien zgłosić wniosek o jego przywrócenie (art. 168 § 1 KPC). Jest jednak poza sporem, że wniosek taki nie został złożony.

Z wyżej podanych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 393¹⁹ w związku z art. 385 i art. 397 § 2 KPC orzekł, jak w sentencji.

=====